

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Wonen en Ruimte van de gemeenteraad Emmen op woensdag 15 januari 2014, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizenga
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer A.J. Sleeking, de heer C. Bijl, mevrouw Houwing-Haisma
Verslaglegging	:	Mevrouw R.H. van Zantvoort (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden	:	de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), mevrouw M.W.M. Vrolijk (Vrolijk Emmen), de heer H. Leutscher (LEF!), de heer J.M.F. Hoek (D66), de heer R. Wanders (PvdA), de heer A.J. Goudriaan (PvdA), de heer H. Smit (PvdA), de heer C.J.M. Ruhé (CDA), de heer L.T. Pekelsma (CDA), de heer J.H. Wittendorp (CDA), de heer W.W.W. Halm (BGE), de heer H. Naber (VVD), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer H. Huttinga (ChristenUnie) en de heer H. de Jonge (SP)

Insprekers: -

1. Heropening

Voorzitter Nijhof heet iedereen hartelijk welkom om 19.30 uur op de heropening van de commissie Wonen en Ruimte. Maandagavond is de eerste termijn van dit agendapunt afgesloten. Er wordt nu verdergegaan met de tweede termijn.

2. Bespreken B- stukken

2A Structuurvisie windenergie Emmen

Tweede termijn

PvdA heeft het raadsbesluit van 26 april 2012 er nog eens op nageslagen. De gehele raad heeft toen, met uitzondering van **GroenLinks**, het college op pad gestuurd met een duidelijke opdracht. Op pagina 21 op de vastgestelde bijlage staat: 'De windenergieopgave maakt onderdeel uit van integrale gebiedsontwikkeling waarbij nadrukkelijk gekeken wordt naar nieuwe vormen van eigendom en beheer'. Alle partijen hebben op dat moment ingestemd met de realisatie van 60 megawatt windenergie, onder de randvoorwaarden van integrale gebiedsontwikkeling. Dit in tegenstelling tot wat sommige partijen nu beweren. Het college heeft de opdracht uitgevoerd en het resultaat is daar, nu is het aan de raad om te beoordelen of dit besluit nu genomen kan worden. Eergisteren hebben veel insprekers hun zorgen gedeeld met de raad. **PvdA** wil niet haar oren sluiten voor de begrijpelijke zorgen, en heeft dit meegenomen in haar reactie in de tweede termijn. **PvdA** wil haar waardering hier uitspreken voor ieders betrokkenheid, in het bijzonder die van het windteam.

In de eerste termijn zijn de nodige vragen gesteld. **PvdA** wil graag een betere onderbouwing en kwantificering van de gebiedsontwikkeling en het renderen daarvan. Graag meer informatie over mitigerende maatregelen en het nog te verschijnen gezondheidsrapport.

Sinds vorige week speelt de brief van de provincie, als vervolg op de brief van minister Kamp ook een rol. De gemeente heeft zich altijd ingezet voor de realisatie van 60 megawatt windenergie, als onderdeel van de provinciale opgave die er ligt. Onder het mom van 'voor wat, hoort wat', is er gekozen voor een route waarin de gemeente maximale invloed heeft op onder meer de gebiedsontwikkeling. Afspraak is afspraak. De brieven hebben hierover eerder onzekerheid gebracht dan zekerheid. Ook **PvdA** heeft, net als **D66** contact gezocht met de statenfractie, de inzet is hetzelfde; breek de provinciale omgevingsvisie open en vergroot het

aantal zoekgebieden. **PvdA** roept **D66** op om hierover met een motie te komen, **PvdA** zal hetzelfde doen.

PvdA heeft een afweging gemaakt over te nemen stappen. Houden de wederpartijen zich aan de gemaakte afspraken? Er is gepleit voor uitstel, er is gevraagd of het college opnieuw in gesprek kan gaan met de provincie. **PvdA** vindt dat dit alleen gevraagd kan worden als de raad nadrukkelijk aangeeft dat zij zich aan het raadsbesluit houdt. En het college dan meegeeft dat de afspraak, maximaal 60 megawatt windenergie, nog steeds staat. Die afspraken zijn raadsbreed onderschreven. Wat moet volgens de andere partijen, die nu om uitstel vragen, dan de inzet zijn waarmee het college naar de provincie moet? Dit is een vraag voor de andere partijen.

CDA sluit zich voor een groot deel aan bij de woorden van de **PvdA**, zo ook voor de waardering voor insprekers en het windteam. **CDA** staat ook achter het besluit waarmee ingestemd is met de 60 megawatt windenergie.

CDA heeft nog een vraag gesteld over de EOP's. De fractie maakt zich zorgen over de relatie met die van Barger-Compascuum. Deze wordt moeizamer. Kan het college hier iets mee doen?

En over het verschil in maatregelen bij woningen van 45 db en 47 db, wat wordt gedaan bij plaatsing van de molens om overlast te voorkomen? Er kunnen eisen gesteld worden bij het verlenen van de vergunning. Hoe wordt omgegaan met 5% van de bewoners die last hebben van het laag frequent geluid? Welke mogelijkheden zijn er voor omwonenden die de waarde van hun huizen zien dalen door de komst van de molens. Zijn er reguliere mogelijkheden voor planschade? Is er een inschatting te maken van de bedragen? Hoe zit het met de verdeling van de beschikbare middelen, een grote pot of verdeling in districten? De windteam leden komen allemaal uit een gebied, is gaandeweg nog getracht om mensen uit andere gebieden te betrekken? In hoeverre was het bekend dat men hier aan deel kon nemen?

VVD vraagt of **CDA** bedoeld dat alle inwoners van de gemeente Emmen toe konden treden tot het windteam?

CDA beaamt dit, er is in begin geworven. Is later, toen duidelijk werd dat alle mensen uit een bepaald gebied kwamen, nog geprobeerd mensen uit een ander gebied erbij te betrekken?

VVD geeft aan dat tijdens de presentatie windenergie in maart 2012 duidelijk werd dat het windteam zou bestaan uit mensen uit een afgebakend gebied, Klazienaveen, Barger-Compascuum, Klazienaveen noord en Emmer-Compascuum. Het is logisch dat mensen dus juist uit deze plaatsen komen.

CDA leefde in de veronderstelling dat het voor alle gebieden open was.

Wakker Emmen wil eerst terugkomen op het document dat maandagavond ter tafel kwam. De overheid heeft in 2011 in totaal 59 Green Deals afgesloten. Hierin maken partijen afspraken over het beoogde resultaat. Maar liefst 90% heeft vertrouwen in een goede afronding van de deal, zo blijkt uit de brief. Voor Emmen is die deal; 60 megawatt aan windmolens in het Rundedal, bij naam genoemd. Het document is door de wethouder ondertekend op 20 september 2011 en gemachtigd door de burgemeester. Er is dus sprake van een voorkeurslocatie, anders had er een bepaling in kunnen worden opgenomen dat het gebied nog aangewezen moest worden. Dit document bevestigt het beeld van **Wakker Emmen** en die van de samenleving dat er maar een locatie is voor de molens; het Rundedal. Het rikt naar vooropgezet spel waarvan de uitkomst al was bepaald. Hiermee wordt verklaard waarom de argumenten uit de m.e.r. aan de kant worden geschoven en waarom er is gemanipuleerd, onjuiste conclusies zijn getrokken en onjuiste informatie is verstrekt. Om Rundedal, of Rundeveen, maar vol te kunnen zetten met windmolens.

VVD stelt dat op bladzijde vier van de energienota de Green Deal Noord Nederland wordt genoemd, voor de periode 2011 tot 2015 ondertekend. De raad is er al vanaf 2012 van op de hoogte.

Op dezelfde nota staat op bladzijde 18 dat 'vooronderzoek heeft geleid tot het besluit het

gebied Barger-Compascuum, Klazienaveen en Veenpark nader te onderzoeken als locatie voor gebiedsontwikkeling in combinatie met toepassing van vormen van duurzame energie'. Het was al eerder bekend dat dit het zoekgebied was, hier was de raad al meer dan twee jaar van op de hoogte.

Wakker Emmen stelt dat zoekgebied iets anders is dan een concrete, ondertekende afspraak dat de windmolens in het Rundedal komen te staan.

VVD geeft aan dat het een deal is tot 2015, er is geen concrete afspraak dat er voor 2015 windmolens komen in dat gebied.

Wakker Emmen neemt aan dat **VVD** het document ook doorgelezen heeft en heeft kunnen zien wat er in staat. Anders kan **Wakker Emmen** er wel voor zorgen dat iedereen hem krijgt.

Wakker Emmen stelt dat gebiedsontwikkeling als argument wordt gepresenteerd om de windmolens door te drukken. Wat eerst een randvoorwaarde was is nu een alles beslissend argument. Dit is recht praten wat krom is.

PvdA haalt haar citaat van eerder aan. In de commissie van toen was **Wakker Emmen** zelf aanwezig. Hoe concreet wil **Wakker Emmen** de afspraak hebben? Er is toentertijd willens en weten mee ingestemd.

Wakker Emmen stelt dat de afspraak was dat beleidsontwikkeling een randvoorwaarde is, dat is wat anders dan een eis voor een keuze.

PvdA reageert dat een randvoorwaarde een voorwaarde is zonder welke iets niet gerealiseerd kan worden. Hier is vastgesteld dat windenergie onderdeel is van integrale gebiedsontwikkeling. De fractie van **Wakker Emmen** heeft hiermee ingestemd. In 2008 is er ingestemd met een onderzoek naar windenergie en vervolgens is er ingestemd met de realisatie van 60 megawatt in deze gemeente. Concreter kan niet.

Wakker Emmen geeft aan dat in de beleidsstukken staat dat de m.e.r. het handvat is voor waar de molens moeten komen. Als de locatie bekend is, is de randvoorwaarde gebiedsontwikkeling. Het gaat niet om de locatie, het gaat om de weg erna toe.

SP vraagt aan de **PvdA**, dat als er al zo zeker was dat het Rundedal/Rundeveen de locatie is, waarom is er dan nog gezocht naar andere gebieden?

PvdA antwoordt dat de m.e.r. voorschrijft om in meerdere gebieden te zoeken. Naar **Wakker Emmen**, heeft de fractie op 26 april 2012, ingestemd om het college opdracht te geven tot ontwikkeling, ja of nee?

Wakker Emmen heeft in 2012 ingestemd met de nota deel 1 en deel 2 ter kennisgeving aangenomen. Dat is de discussie niet. Het gaat om het proces hoe dat is gelopen om een locatie te bepalen. De laatste twee jaar is er veel bekend geworden over windenergie, wat heeft geleid tot een heel ander inzicht. Het is bekend dat de fractie tegen windenergie is. Maar de fractie heeft ingestemd met de nota omdat ook zij weet dat er iets gedaan moet worden aan Co2 reductie. De discussie is niet of er ingestemd is, maar om het proces en de visie die nu voor ligt.

PvdA stelt om de ontwikkeling van. Het gaat om het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid. Wanneer het college op pad gestuurd wordt, is het belangrijk die te nemen als grootste oppositiepartij. **PvdA** is blij dat **Wakker Emmen** heeft gezegd dat er voor gestemd is.

Wakker Emmen blijft niet herhalen dat er voor gestemd is. Hier ligt een structuurvisie voor. Een visie kan zo de prullenbak in, een besluit kan men te allen tijde op terug komen, dat staat zelf in de nota van beantwoording.

PvdA verschilt niet van mening over wat hier voor ligt. **Wakker Emmen** deed maandag anders voorkomen. Hier ligt een besluit van het college over het aanwijzen van het gebied. Maandag werd door **Wakker Emmen** gezegd dat er ingestemd is met een onderzoek, dat is niet waar, er is ingestemd met realisatie. Dat is bestuurlijke verantwoordelijkheid. Stuurt de raad het college met een opdracht op pad, dan moet het ook daar over gaan, en de raad niet ineens de opdracht wijzigen.

Wakker Emmen, over dat de windmolens goed zouden zijn voor de tuinbouw. De fractie heeft inmiddels wisselende en tegenstrijdige informatie uit de tuinbouw mogen ontvangen. Het is niet zeker dat windenergie van toegevoegde waarde is, waarmee dit argument behoorlijk in kracht afneemt. Gebiedsontwikkeling en versterking tuinbouw staan hiermee op losse schroeven en daarmee kan een belangrijk besluit als deze niet worden genomen.

CDA vraagt of **Wakker Emmen** heeft gesproken met de EOP van de tuinbouw?

Wakker Emmen kent geen EOP, er is op verschillende manieren informatie hierover binnen gekomen.

CDA geeft aan dat wanneer **Wakker Emmen** daarover twijfelt, de aangewezen weg was geweest om via een EOP hierna te vragen.

Wakker Emmen geeft aan dat dit qua tijd ook moet lukken.

VVD stelt dat er altijd voor en tegenstanders zijn. Een fractie moet zelf de afweging maken.

Wakker Emmen geeft aan dit ook te zullen doen maar dat men daar even tijd voor nodig heeft.

Wakker Emmen geeft aan dat de wethouder nog niet gesproken heeft over de gezondheidsrisico's. Is dit niet belangrijk? **Wakker Emmen** vindt dat kwalijk.

Voor de raad ligt een van de meest ingrijpende beslissingen om te nemen, kijkt men naar hoe dit tot stand is gekomen en hoe het proces is verlopen, dan is dit door list en bedrog, gemanipuleer en onjuistheden. Als raad zou men hierover nu geen besluit moeten nemen.

PvdA hoort uitstel van het besluit, wat moet dan de inzet van het college zijn?

Wakker Emmen geeft aan dat de wethouder eerst uitleg zou moeten geven over de Green Deal, welke verplichtingen daaraan vast horen, of daar onderuit gekomen kan worden en waarom zijn de concrete afspraken niet bekend gemaakt bij de raad, het windteam en de bevolking?

VVD over de m.e.r. is **Wakker Emmen** het ermee eens dat deze ook de conclusie geeft dat het Rundeveen ook geschikt is om 60 megawatt te plaatsen?

Wakker Emmen geeft aan dat er steeds voorgehouden is dat de overgebleven gebieden gelijkwaardig waren, op basis daarvan is een keuze gemaakt door onder andere door het windteam. In het advies van de m.e.r., wat op 5 december verscheen, staat dat de gebieden niet gelijkwaardig zijn, dus eigenlijk is de keuze gemaakt op verkeerde veronderstellingen. Men had met de keuze moeten wachten tot het definitieve advies van de commissie m.e.r.. Het advies is ook het plan opnieuw ter inzage te leggen. Dat advies is niet gevolgd, dat hoeft ook niet, het is immers een advies, maar men had dan wel een beter keuze kunnen maken.

VVD zegt dat het geen concreet antwoord is op de vraag.

Wakker Emmen zegt dat in de gewijzigde m.e.r. staat dat het zuidelijke deel sowieso afvalt, in het gebied Rundeveen is niet de ruimte om 20 molens in lijnopstelling te plaatsen.

PvdA begrijpt dat **Wakker Emmen** moeite heeft met Rundeveen. Betekent dit dat **Wakker Emmen** de windenergie in de Monden wil ontwikkelen?

Wakker Emmen geeft alleen aan dat de verloop van het proces niet deugd, daar gaat het nu om.

CDA stelt dat in plan m.e.r. meerdere gebieden zijn aangeven, om deze te bestempelen als list en bedrog, gaat wel wat ver.

Wakker Emmen heeft niet gezegd dat list en bedrog van toepassing is op plan m.e.r., maar op het proces.

VVD heeft ook alle sprekers gehoord in de eerste termijn, dank hiervoor, ook aan de leden van het windteam. Ze hebben een moeilijke en belangrijke bijdrage geleverd. De geluiden worden zorgvuldig meegenomen. De **VVD** is wel voorstander.

SP vraagt waarin de geluiden dan worden meegenomen als in de Green Deal al vast staat waar de locatie komt?

VVD wacht het antwoord van het college af over de Green Deal.

SP vraagt of dit betekent dat de Monden voor de **VVD** een serieuze optie is.

VVD wacht de beantwoording eerst af.

VVD geeft aan dat er uit de eerste termijn nog veel onbeantwoorde vragen zijn. Verder ondersteund zij de oproep van de **PvdA**; wil men het besluit uitstellen, wat houdt dat dan in voor Emmen en voor de opdracht naar het college? Dan is ook het risico aanwezig dat er meer molens komen.

D66 geeft aan dat de raad in 2011 de wethouder heeft gevraagd energie te steken in het rendabel maken van het Rundedal en dan met name door gebiedsontwikkeling. In 2012 bereikte de commissie W&R een stuk waarin gebiedsontwikkeling als belangrijke eis werd gesteld aan de voorstellen voor windmolen parken. In het voorstel voor Rundeveen krijgt gebiedsontwikkeling een imago van compensatie. Het college zou zich houden aan de uitkomsten van plan m.e.r.. Gebiedsontwikkeling speelde een belangrijke rol voor de insprekers van afgelopen maandag, waarvoor overigens respect voor de opstelling en kwaliteit. **D66** heeft gemerkt dat het woord gebiedsontwikkeling voor veel misleiding heeft gezorgd. De wethouder heeft niet geconcretiseerd wat hiermee bedoeld wordt. Er is onduidelijkheid over de omvang, het rapport van RIVM is nog niet binnen, de fractie vindt het moeilijk om een standpunt in te nemen. De oproep van de **PvdA** om met de statenfractie in gesprek te gaan, die is al positief te beantwoorden. **D66** zal ook de statenfractie vragen om met een motie de gebiedsvisie open te breken. Wellicht krijgen andere gemeenten de ruimte om hierop in te gaan. Duurzaamheid is leidend voor **D66**, de voorkeur gaat niet uit naar windenergie, maar dat is er nu. **D66** stelt voor om het besluit niet aanstaande raadsvergadering te nemen en dit uit te stellen.

PvdA vraagt, wat bij uitstel, de inzet van het college moet zijn. De gemeente houdt zich aan de afspraak, de provincie ook?

D66 beaamt dit.

SP stelt dat er door diverse fracties de waardering is uitgesproken voor de insprekers. Mensen zijn onder de indruk geweest dat er een keuze was. Nu blijkt er geen keuze te zijn. Het woord gebiedsontwikkeling is met meerdere definities gebruikt. Van de verwarring is gebruik gemaakt de keuze voor het Rundedal door te zetten. In hoeverre is er ruimte voor een keuze binnen de m.e.r. en de voorliggende stukken? Als er geen keuze is, waarom is dat dan wel gesuggereerd? In hoeverre neem je insprekers serieus als er helemaal geen keuze is? Is er geworven voor het windteam, buiten het zoekgebied wat nu centraal blijkt te liggen? Het is merkwaardig dat het niet beschikbaar zijn van het RIVM rapport geen belemmering is. Als het niet iedereen duidelijk waarom het voordeel is voor de tuinbouw, en dit wel zo gebracht wordt, dan is dit ook merkwaardig. Inzake uitstel, met welke vraag moet het college naar de provincie. Wat **SP** betreft is uitstel wenselijk vooral om eerst het rapport af te wachten en eens na te gaan wat in maart de bevolking vindt van de voorstellen.

PvdA geeft aan dat 60 megawatt als opdracht is meegegeven als onderdeel van de provinciale opgave. De raad nam die verantwoordelijkheid. Een aantal partijen gaf aan dat het college opnieuw in gesprek zou moeten gaan, maar dan moet het college wel weten welk gesprek men aan moet gaan. Gaat **SP** de afspraak gestand doen?

SP heeft als principe standpunt dat het niet zeker is of windenergie wel optimaal is voor Drenthe. Maar dat is niet de discussie. Ook de **SP** heeft ingestemd. Maar daarbij is geen locatie gevallen. De manier waarop dit besluit tot stand gekomen en de gevolgen daarvoor voor de geloofwaardigheid van de politiek in Emmen, dat is bezwaarlijk.

Wakker Emmen geeft aan dat wanneer er een weg bewandeld wordt men soms obstakels tegenkomt en daarmee van mening kunt veranderen. **PvdA** blijft terug komen op het feit dat het besluit genomen is.

PvdA heeft destijds ingestemd en staat nog steeds achter die afspraak, zij vraagt aan de andere partijen of dit ook zo is.

LEF! stelt dat de insteek van maandag en vanavond was; waar staan we nu. Op basis daarvan kan de raad een besluit nemen. Er ontbreekt nogal wat informatie om een juist oordeel te kunnen vellen. Gezondheid, de effecten op toerisme. Als er zich ontwikkelingen voordoen van wetenschappelijke of maatschappelijke aard is er niks op tegen dat men zichzelf aanvraagt of men op de goede weg is. Wanneer men vindt dat dit niet zo is, mag elke volksvertegenwoordiger daar uiting aan geven. Op niveau van gemeente, provincie en Rijk. Het college heeft een opdracht gekregen, maar als raad moet men ook kijken of het college deze op de juiste wijze heeft uitgevoerd. Dat gaat niet alleen om de inhoud, maar ook om de wijze waarop. Een besluit goed uitvoeren in een samenleving, daarvoor moet draagvlak en acceptatie zijn. De wethouder is niet in staat geweest dat draagvlak te vinden, dan is nu de kiezer aan bod om duidelijk te maken wat men vindt. Elke partij die meedoet aan de verkiezingen moet aangeven waar men voor staat en wat men vindt, maar ook hoe men handelt als de provincie of het Rijk ons het mes op de keel zet. Die openheid en eerlijkheid moet er zijn.

VVD vraagt hoe **LEF!** er nu in staat. De fractie is tegen windenergie, maar de opdracht van 60 megawatt ligt er. Dus het mes staat op de keel.

LEF! geeft aan dat er informatie ontbreekt, maar komt op deze vraag terug.

LEF! stelt dat men van een volksvertegenwoordiger mag verwachten dat deze uitzoekt wat de bevolking ervan vindt. Er zijn geluiden uit de samenleving en het is het recht en de plicht van de vertegenwoordiger om dat hier in te brengen.

D66 vraagt, als **LEF!** de mening van haar kiezers als maatstaf neemt, zij ieder half jaar van keuze veranderd.

LEF! verwijt **D66** dat **LEF!** de komende verkiezingen zou zien als een groot referendum.

D66 heeft de vraag wat scherp aangezet, geleid door de woorden dat de raad gehoor moet geven aan de kiezers.

LEF! zegt dat men hier zit bij de gratie van de kiezer om hun belang te verdedigen. Over dit dossier, omdat het college niet in staat is geweest om draagvlak te vinden en het zoveel spanning geeft in de samenleving, er nu de kans is om de kiezer de ruimte te geven om te laten zien hoe men erin staat.

LEF! geeft aan dat er sprake is van ootmoedigheid, naar de provincie en naar het Rijk.

LEF! gelooft niet dat de provincie een besluit zal nemen in de vorm van straf naar de bevolking van deze gemeente. Tot slot heeft de fractie er wat moeite mee dat de coalitie iets moraliserend optreedt terwijl **LEF!** niet weet of alle voorzitters wel spreken namens hun hele fractie.

VVD heeft nog geen antwoord op haar vraag. De afspraak van 60 megawatt is er toch? De raad kan hier niet onderuit, ze moet nu naar het beste gebied toe.

LEF! staat achter het voorstel van **D66**, de ruimte nemen om te kijken of iets kan op provinciaal niveau. Daarnaast kan men de principiële discussie hebben of men op de goede weg zit. Er is niks mee om een signaal af te geven naar de provincie en het Rijk.

De opdracht is afhankelijk van de keuze die straks wordt gemaakt. In de raadsvergadering zal **LEF!** duidelijkheid verschaffen.

VVD vraagt wat dan duidelijk gemaakt moet worden; voor of tegen, of waar de 60 megawatt? Stelt de raad uit omdat alle informatie er nog niet is of wil men een heroverweging omdat er

misschien wel de veronderstelling leeft dat de 60 megawatt hier helemaal niet hoeft te landen. **LEF!** zal inzetten op het laatste. En als de provincie en Rijk niet bereid zijn om te kijken naar andere opties, dan wordt er gekeken hoe verder te gaan.

CDA geeft aan dat alles wat de **CDA** hier tot nu gezegd heeft gedragen wordt door de hele fractie. Kan **LEF!** duidelijk maken wat het alternatief voor de windenergie is om de duurzaamheidsdoelstelling te bereiken?

LEF! is de afgelopen jaren al met voorstellen gekomen, eind van de maand zal zij dit weer doen.

BGE geeft aan dat er alternatieven zijn voor windenergie, zoals zonne-energie en geometrie. Er zijn ook alternatieven voor de locatie in het Rundeveen. Dit college gaf bij aantreden aan dat er alternatieve keuzemogelijkheden waren wanneer mogelijk. Men ziet nu voor de zoveelste keer dat dit college niet in alternatieven wil denken richting raad en bevolking. Over het gebiedsfonds, kan het college bedragen noemen waar het hier om gaat, wie hieronder valt, en waar het wel of niet voor bestemd mag worden? Zijn er naast het Rundeveen ook locaties waar molens komen? Hoe zit het met uitbreiding?

Bestuurlijke verantwoordelijkheid, **VVD** en **PvdA** schermen ermee. Wat is gebeurt met als er een partij tegen is, trekt men het voorstel in?

PvdA vraagt naar de mee te geven opdracht aan het college.

BGE stelt dat er alternatieven zijn, praat met de provincie over andere bronnen. Probeer de windenergie tegen te houden.

Wakker Emmen vraagt aan **PvdA** wat de waarde is van de afspraak met de provincie als deze haar afspraak zelf wel kan verbreken.

PvdA reageert dat dit nu net de essentie is van de vraag die de fractie neerlegt; het college houdt zich aan de afspraak en verwachtte dat dan ook van de provincie.

ChristenUnie geeft aan dat de 60 megawatt staat en dan het college daarmee terug moet naar de GS. Daar is al een raadsbesluit over. Nu praat de raad alleen nog maar over de locatie. GS heeft kennelijk door druk van het Rijk niet de moed gehad om te zeggen, 'Emmen, daar hebben wij een afspraak mee', nee, het zuidelijk deel mag de resterende 35 oplossen. Dat is te gek voor woorden. Wat de fractie betreft mag het college daarover in gesprek en keihard zeggen dat zij met 60 akkoord gaat. De keuze voor Rundeveen is onderbouwd door gebiedsontwikkeling en participatie. Juist dat aspect komt onvoldoende uit de verf. Dat is vreemd. Met aannames wordt dit verstevigd. Toerisme en recreatie wordt erbij gehaald maar dat is volgens de fractie juist een tegenargument, wonen en leven, schadecompensatie, de factoren, mens, milieu en natuur, en de gewilde lijnopstelling. Allemaal zaken die eerder spreken voor de Monden. Heldere onderbouwing voor de keuze Rundeveen ontbreekt, dus kan dit ook niet volgehouden worden. De fractie hoopt dat het gezondheidsrapport op tijd komt, en verwacht meer helderheid over de onderbouwing voor de keuze Rundeveen. De fractie pleit voor uitstel, zodat er een meer gefundeerde keuze gemaakt kan worden. Blijft het zoals het nu is dan is de **ChristenUnie** tegen Rundeveen als locatie.

Vrolijk Emmen heeft naar aanleiding van de eerste termijn en de toegestroomde informatie een aantal vragen. Op de informatieavond over gezondheidsrisico's gaf de projectleider aan dat hij al vanaf 2011 in dienst was. Wanneer is deze man precies ingehuurd? Welke opdracht is hem gegeven? Op wiens advies is hij ingehuurd? Alle documenten graag toesturen aan de raad. In de Energienota deel 2, november 2011, staat vermeldt 'wij hebben met de provincie afgesproken om de mogelijkheid van het realiseren van 60 megawatt windenergie op Emmens grondgebied te onderzoeken. Een vooronderzoek heeft ertoe geleid het gebied Klazienaveen, Veenpark, Barger-compascuum nader te onderzoeken als locatie voor gebiedsontwikkeling in combinatie met toepassing duurzame energie, zoals bio massa, wind en zon.' Graag wil **Vrolijk Emmen** alle rapporten van het vooronderzoek inzien. Op 26 april 2012 stelt de raad

de Energienota deel 1 vast en neemt kennis van deel 2. Voorafgaand hieraan ligt het college besluit van 23 januari 2011. Na een raadsbesluit kunnen er stappen ondernomen worden om het beleid te gaan uitvoeren. Voor het besluit en de nota heeft de wethouder haar handtekening al gezet onder de Green Deal, op 20 september 2011, waarin alleen het Rundedal genoemd wordt voor de 60 megawatt. Kan de wethouder aangeven waarom de Green Deal is ondertekend, terwijl de structuurvisie 2009 nog van kracht was? De Green Deal loopt af op 1 januari 2015, hierin wordt het Rundedal genoemd met bijbehorende berekeningen. Wat is de relevantie in verband met de 100 megawatt die genoemd wordt onder rijksbijdrage op pagina 15? Was het al bekend dat het om meer megawatt zou gaan in opdracht van het Rijk? De fractie wil graag weten of er al investeringen gedaan zijn door initiatiefnemers. Hoeveel heeft het college al geleend, en wat moet er worden terugbetaald als de raad niet akkoord gaat? Vrolijk Emmen wil graag alle documenten omtrent dit onderwerp, ook die niet genoemd zijn, en de Seed Capital regeling inzien. Welke overkappende projecten zijn al gestart? **Vrolijk Emmen** wil ook graag alle documenten hierover zien. Is de wethouder van mening dat doelstelling van de Green Deal een breder draagvlak in de samenleving is? En zo ja, is de wethouder hierin dan geslaagd? Ook gelet op het verlies aan cohesie in Barger-Compasuum op dit moment.

Reactie wethouder

Wethouder Houwing wil beginnen met het beantwoorden van de vragen. Meer onderbouwing voor de gebiedskeuze werd door meerdere partijen gevraagd. De wethouder heeft eerder al toegezegd hiermee bezig te zijn, zoals het nu lijkt komt vrijdag of zaterdag deze informatie naar de raad. Op 22 januari is er een bijeenkomst over landelijke inpassing, daar kunnen ook nog vragen gesteld worden die hierop betrekking hebben. Daarmee worden voor een groot deel de vragen beantwoord. Over het windteam, er komen ook leden uit Zwartemeer, uit het gebied langs de Limietweg, uit Emmenerfscheiderveen, dus uit een breed gebied. Na de eerste brede informatiebijeenkomst is er een oproep geweest, daarna is nog een ronde geweest langs de EOP's en is nogmaals gevraagd toe te treden. Er zijn dorpen en mensen op persoonlijke titel die daar gebruik van hebben gemaakt, en sommige niet.

Vrolijk Emmen stelt dat de vraag neerleggen bij de EOP's de kring heel klein houdt, dat is geen breed draagvlak.

Wethouder Houwing geeft aan dat de eerste lichter aanmelders uit verschillende gebieden kwamen, al dan niet bij elkaar bekend. Iedereen die zich aanmeldde is toegelaten. Ook in de vervolgbijeenkomsten heeft de deur opengestaan en in de bijeenkomsten is nogmaals aangegeven dat meedoen een optie was.

Vrolijk Emmen vraagt hoe er gecommuniceerd is naar de bevolking, is er een brief geweest?

Wethouder Houwing stelt dat er veel bijeenkomsten zijn geweest, meer dan 25 op verschillende locaties en momenten. Soms druk bezocht, soms niet. Maar altijd is er gezegd dat meedoen een optie is.

Vrolijk Emmen vraagt hoe de communicatie is geweest? Huis aan huis bladen, oproep in de kranten? Er zijn bijeenkomsten geweest en men is er vanuit gegaan dat mensen daar dan wel komen.

Wethouder Houwing antwoordt: Emmen Actueel.

Vrolijk Emmen stelt dat men hier met een bevolking zit met 16% analfabeten. Die heel graag misschien ook mee willen praten, dus als het alleen maar in de Emmen Actueel gezet is mist al een heel groot deel van de bevolking de informatie.

CDA hoort de wethouder de EOP's noemen, zijn alle partners gevraagd?

Wethouder Houwing geeft aan dat alle EOP's in het veenkoloniale gebied benaderd zijn.

Wethouder Houwing geeft aan dat er zorgen zijn uitgesproken over de cohesie in Barger-Compasuum, zoals verwoord in het Dagblad van het Noorden. Er is nog geen contact geweest met de EOP van Barger-Compasuum, natuurlijk volgt dat nog. Als er behoefte is wil het college met iedere EOP in overleg.

Over het verschil in maatregelen als het gaat om het verschil in db van de windmolens. De overlast wordt beperkt in de vergunning, het moet voldoen aan de norm van 47 Lden. Dat is ook de gangbare norm. Ter voorkoming van overlast, na plan m.e.r. komt project m.e.r., die bepaalt precies op welke plek de molen komt. Als dat duidelijk is kan gekeken worden naar de overlast. Het Rom 3d Model waarmee ontworpen wordt geeft een goed beeld van hoe een molen zo te ontwerpen en te plaatsen zodat hij zo weinig mogelijk overlast veroorzaakt. Dat kan niet eerder dan dat hiermee in de project m.e.r. aan de slag gegaan wordt.

SP vraagt dat wanneer nu blijkt uit de project m.e.r. dat de lijnopstelling niet de meest optimale is, kan hier dan van worden afgeweken?

Wethouder Houwing heeft toegezegd samen met het gebied te gaan ontwerpen. De betrokken inwoners hebben hier inspraak in.

SP vraagt of er vanaf kan worden afgeweken. Hebben geluidsvoorspellingen invloed op de lijnopstelling?

Wethouder Houwing beaamt dit, want er zal moeten worden voldaan aan de wettelijke eisen. Dat soort conclusies kunnen pas in de project m.e.r. getrokken worden.

Wethouder Houwing gaat verder over de gezondheidsaspecten. Er is op de informatieavond in Barger-Compascuum al informatie gepresenteerd uit het rapport van RIVM. Er is toegezegd door GGD/RIVM dat op 20 januari het rapport, ook voor de raad, beschikbaar wordt.

Wakker Emmen hoorde de GGD op de voorlichtingsavond zeggen: 'Geluid wat je niet hoort heb je geen last van'. Als iemand van de GGD met zo'n presentatie komt naar de bevolking toe, hoe serieus kan men dit nemen?

Wethouder Houwing stelt dat geluid wat zij niet hoort, dat ze daar geen last van heeft. Wat niet wil zeggen dat een ander iets kan horen wat zij niet hoort. Dat is ook niet ontkent.

Wakker Emmen neemt aan dat de wethouder weet wat infrasoen en laag frequent geluid is en dat wanneer men iets niet hoort dit niet betekent dat men er geen last van heeft. De effecten op het lichaam, ondanks dat men het niet hoort, zijn wel bekend.

Wethouder Houwing stelt dat geluid wat zij niet hoort, dat ze daar geen last van heeft.

SP geeft aan dat geluiden die men niet hoort wel van invloed kunnen zijn op iemands gezondheid. Daar zijn diverse onderzoeken naar gedaan. Dus de vraag blijft, iemand die een dergelijke stelling inneemt, kan die serieus genomen worden.

Wethouder Houwing reageert dat dit zou betekenen dat er geen geluid meer zou zijn. Laag frequent geluid is op tal van andere aspecten ook aan de orde.

SP stelt dat het niet gaat om een geluidloze wereld, het gaat erom dat windmolens een toevoeging kunnen doen die schadelijk is. Als dat zo is, heeft het dan invloed op de besluitvorming?

Wethouder Houwing geeft aan dat er altijd voldaan zal moeten worden aan de wettelijke normen. In de Nederlandse normen voor geluidsoverlast is laag frequent geluid meegenomen. Er wordt vaak geschermd met de normen van Denemarken, zij hebben een andere norm, maar tegen over elkaar gezet komen ze overheen en voldoet Nederland aan dezelfde regelgeving.

Wakker Emmen krijgt de indruk dat de wethouder niet weet hoe dat gaat met geluid. Bij een aanvraag voor een windmolen komt er een complete bijlage voor geluid, maar deze zijn nergens gecontroleerd op juistheid. De wethouder kan zeggen dat men aan eisen moet voldoen, maar de Nederlandse eis van 47Lden kan eigenlijk niet voor windmolens. Dit is een gemiddelde waarde over een heel jaar. **Wakker Emmen** neemt aan dat de wethouder hiervan op de hoogte is.

Wethouder Houwing geeft aan dat er mogelijkheden zijn om de molens 's nachts, bij weinig omgevingsgeluid, zachter te zetten, langzamer laat draaien. Techniek schrijdt hier ook voort, met maatwerk kunnen hier afspraken over gemaakt worden.

CDA vraagt of er extra eisen gesteld kunnen worden. Kan men in plaats van 47 bijvoorbeeld gaan voor 45?

Wethouder Houwing geeft aan dat er in goed overleg met de ontwikkelaar extra eisen gesteld kunnen worden. De ene molen produceert meer geluid dan de andere bijvoorbeeld.

SP vraagt of de wethouder daartoe ook genegen is.

Wethouder Houwing: natuurlijk.

Wethouder Houwing; over de vraag of er een inschatting is te maken van de waardedaling. Dat kan op dit moment niet, pas bij de project m.e.r.. Maar natuurlijk zijn alle openstaande planschade regelingen ook voor dit proces van toepassing.

Wakker Emmen begrijpt dat dit pas kan als de plannen er zijn. Maar hoe zit het met woningen die absoluut veel te dicht op de molens komen? Opkoping? Of planschade indienen?

Wethouder Houwing reageert dat wanneer een woning er zo dicht op komt te staan, dan besloten moet worden of de woning op te kopen, of moet de molen op een andere plek komen te staan. Dat is de afweging en de zoektocht die te gaan zijn, welk gebied men ook kiest.

Wethouder Houwing zegt dat er nog steeds mogelijkheden zijn voor participatie. Vereniging de Windvogel neemt ook nog steeds dat soort initiatieven.

CDA vraagt hoe het geld voor gebiedsontwikkeling wordt verdeeld.

Wethouder Houwing geeft aan dat in het gebied straks zelf afspraken worden gemaakt. Het windteam heeft hier al naar gekeken, maar dat is nu nog te prematuur.

CDA vraagt hoe om wordt gegaan met de 5% bewoners die er echt last van hebben.

Wethouder Houwing zegt dat dit straks zal moeten blijken. Men kan hier in een maatwerkvoorziening aan tegemoet komen, maar het is moeilijk om dit nu al helemaal dicht te timmeren. Er kunnen verschillende oplossingen zijn.

Wakker Emmen vraagt of deze mensen dan bij de gemeente moeten zijn of bij de projectontwikkelaar.

Wethouder Houwing kan zich voorstellen dat bij een project waarbij men allemaal zo nauw betrokken is, dat men dan ook samen gaat zoeken naar een oplossing.

Wethouder Houwing gaat verder over hoe men kwam tot de afweging. Op basis van vier argumenten; plan m.e.r., landschappelijke inpasbaarheid, de opbrengst van de molens en gebiedsontwikkeling. De hele onderbouwing betreffende landschappelijke inpasbaarheid staat in de structuurvisie.

De fractie van **Vrolijk Emmen** heeft in de eerste termijn een hele belastende duiding richting de projectleider gedaan. De wethouder en de rest van het college nemen daar nadrukkelijk afstand van. Een dergelijke duiding past naar mening van het college een raadslid niet, en is gezien het suggestieve karakter onbetamelijk, ook tegenover een persoon die zich hier niet kan verweren. Alle stukken liggen, zoals dat gebruikelijk is, ter inzage.

Vrolijk Emmen vraagt naar de datum wanneer de projectleider ingehuurd is.

Wethouder Houwing geeft aan dat ze de exacte datum niet paraat heeft, maar het contract is al eens ter inzage opgevraagd. Alle gedetailleerde informatie is te verkrijgen, maar niet direct voorhanden.

Vrolijk Emmen heeft veel vragen die de wethouder volgens de fractie wel kan beantwoorden.

Voorzitter Nijhof geeft aan dat de wethouder nog niet klaar is met haar betoog.

D66 wil graag van de wethouder weten; de rol van het begrip gebiedsontwikkeling, want dit komt op verschillende plekken op verschillende manieren terug.

Wethouder Houwing over de Green Deal, dit is een afspraak gemaakt op uitnodiging van het Rijk in 2011. Dat beoogde het delen van kennis en kunde en het stimuleren van projecten. Samen met Friesland, Drenthe en Groningen en een aantal steden en gemeenten uit deze

provincies is deze gesloten. Het ging niet om geld of afspraken of over wat wel of niet moet, het ging erom dat het Rijk wilde proberen om ontwikkelingen die moeilijk van de grond kwamen, die vastzaten op wet en regelgeving of organisatie, te ondersteunen. Informatie, kennis en kunde, uitwisselen met anderen. Er is nog geen concreet gebruik gemaakt van deze Green Deal. Er is toen een inschatting gemaakt van waar men tegenaan zou kunnen lopen rondom de problematiek van de windenergie, omdat het college weet hoe lastig dit is. En dat het handig zou kunnen zijn om dan gebruik te kunnen maken van de kennis en kunde, daar is voor getekend, niet meer en niet minder. In 2010 is de voorverkenning van het gebied Rundedal al geweest, in de vorige bestuursperiode al. Natuurlijk is er gekeken wat men kan met zo'n gebied, ook in relatie tot bijvoorbeeld de motie over het Ecopark, en natuurlijk heeft het college gekeken naar de toekomst van het gebied, het zou vreemd zijn als dit niet zo was.

Wakker Emmen luistert vol aandacht, op de eerste pagina van de Green Deal staat dat het gaat om concrete duurzame initiatieven. Dat is iets anders dan wat de wethouder nu zegt. Bij de concrete onderwerpen staat 'Rundedal, on shore wind'. Waarom staat dit er dan allemaal bij? Zo specifiek genoemd.

Wethouder Houwing zegt dat het een deal is tot 2015. Er is nog geen gebruik van gemaakt. Dat kan ook niet want de besluitvorming ligt nog voor. Pas als het concreet wordt kan men gebruik maken van de Green Deal.

Wethouder Houwing werpt 'het riekt naar voorop gezet spel' en 'gemanipuleer' ver van zich af. Er zijn andere gebieden onderzocht op basis van de m.e.r.. Alle gebieden zijn gewogen, het verhaal kent de raad uit de eerste termijn. Twee gebieden bleven over en die zijn bekeken. Hoe duidt men dan het proces van gebiedsontwikkeling. Wat is dit, en hoe gaat men er mee om? Gaandeweg komen er dan ideeën en kansen naar voren.

D66 geeft aan in 2011 het woord al naar voren te hebben gebracht in relatie tot het Rundedal. Toen is door de raad gevraagd middelen te gebruiken om dat gebied te ontwikkelen. Daarna kwam de opstelling van molens en toen zou gebiedsontwikkeling een belangrijke rol hebben. Daarna kwam de gebiedsvisie en werd gezegd plan m.e.r. bevat de eisen, en als compensatie gebruikt men gebiedsontwikkeling. Bij de voorstellen aan de raad is gebiedsontwikkeling de drijvende term geworden om de keus te verantwoorden van Rundeveen tegenover de Monden. Dat zijn vier verschillende invullingen. **D66** wil graag de ontwikkeling van het woord volgen. **Wethouder Houwing** geeft aan dat niet alleen de m.e.r. leidend was. Er stond in dat de ontwikkeling van 60 megawatt in beide gebieden mogelijk was. Dat heeft de onafhankelijke commissie m.e.r. bepaalt. Voorts is er gekeken naar gebiedsontwikkeling in beide gebieden, wat zijn dan de mogelijkheden en kansen in zowel economisch als sociaal opzicht. Als het gaat om economisch perspectief dan liggen er meer kansen in het Rundeveen, met als onderdeel het Rundedal. Bijvoorbeeld omdat daar eigen gronden zijn, omdat de tuinbouw er is, omdat er smart grid kan komen. Dat is in de Monden niet. Dus kiest men voor de Monden, dan is er minder grip. Industrie en bedrijvigheid is daar veel eenzijdiger en smart grid kan daar niet, het is puur agrarisch gebied.

Wakker Emmen vraagt of het klopt dat er voor de gemeentegronden in de Monden een andere bestemming is? Hoeveel grond is daar van de gemeente?

Wethouder Houwing mag niet op een hectare vastgepind worden maar denkt tussen de 10 en 15 hectare. De gronden liggen verspreid over het gebied, het is lastig daar een opstelling te maken. Zoals **LEF!** zei, als er dan toch geplaatst moet worden, dan op gemeentelijke grond. Als dat de keuze is dan heeft de gemeente met de Monden een probleem.

Wakker Emmen stelt dat het in plan m.e.r. anders staat.

Wethouder Houwing reageert dat het nu gaat over eigen grond.

D66 vraagt waarom de Monden dan is onderzocht.

Wethouder Houwing: in eerste instantie op advies van de commissie m.e.r.. Maar er is ook gekeken hoe het gebied economisch aangejaagd kan worden. Er zijn in de Monden ook geen tuinders. Wil men een kansrijke ontwikkeling dan is het Rundeveen een veel beter gebied, de

uitgangspositie is beter. En, nogmaals, de financiële technische onderbouwing volgt nog.

Wethouder Houwing begrijpt heel goed dat er weerstand is bij een groot deel van de raad om nu een besluit te nemen. Maar de wethouder blijft bij haar standpunt dat de raad alle informatie heeft om een weloverwogen besluit te nemen. Zeker met de informatie die nog komt. Uitstel betekent niet dat zich in de komende maanden nieuwe of andere informatie aandient. Natuurlijk hoort de wethouder het geluid vanuit de samenleving, met name uit Barger-Compascuum. De wethouder is hier niet doof, blind of ongevoelig voor. De angst voor een dergelijke grote ingreep wordt begrepen. Windenergie kent voor- en tegenstanders. In een proces als deze krijgt men nooit volledig draagvlak. Dat is ook nooit het doel geweest van de inzet van het windteam. De bijeenkomsten waren niet bedoeld om mensen te overtuigen, maar om de dialoog aan te gaan. En de ruimte is geweest om mee te denken in het proces voor iedereen, tijdens bijeenkomsten, door middel van nieuwsbrieven en de media. Er is uitleg gegeven over de motivatie en de fasen van het proces. Dat de uitkomsten niet iedereen zinnen wordt begrepen, dat hoort ook bij een dergelijk proces. Maar dat zegt niets over het verloop van het proces, want dat is goed geweest. Er is moed voor nodig om nieuwe wegen in te slaan, dat is hier bewust gedaan. Het windteam durfde de handschoen op te pakken, invulling te geven aan 'Meer van de samenleving, minder van de overheid', wetende dat het zware klus was, maar gesteund door de overheid; 60 megawatt windenergie. Niet alleen de Co2 doelstelling halen maar ook zodanig dat het gebied hiervan kon profiteren. Zowel het windteam als het college hebben zichzelf afgevraagd op welke wijze een windpark gerealiseerd kon worden die andere economische ontwikkelingen ook aan zou kunnen jagen. Welk gebied is dan het meest rendabel? Het windteam is hier serieus mee aan de slag gegaan in een unieke samenwerking. Het was een hele zoektocht met verhitte discussies, maar met respect voor elkaar. Nu is er een uitkomst en dat ligt nu voor. Samengevat; op het gebied van geluid, slagschaduw en natuur zijn windmolens gemakkelijker in de Monden in te passen. Maar het Rundeveen heeft de voorkeur omdat hier meer kansen voor gebiedsontwikkeling liggen, de molens meer energie opbrengen en het landschap zich beter leent voor inpassing. De raad kan amenderen en de Monden aanwijzen. Maar hoe dan om te gaan met gebiedsontwikkeling? En denkt de raad dat daar dan geen weerstand zal zijn? En zullen daar mensen zijn die mee willen doen in een participatie traject, gelet op hoe er nu is omgegaan met sommige leden van het windteam? Het college heeft de regie gepakt in dit proces, omdat ze het beste wilde voor de inwoners. Met uitstel dreigt men de regie kwijt te raken. Landelijke en provinciale ontwikkelingen geven aan dat er niet onbeperkt tijd is. Bij uitstel neemt GS de regie over, maakt een inpassingplan voor in ieder geval 60 megawatt met een groot risico op de extra 35 megawatt.

De provincie heeft het college en deze raad in een onduidelijke positie gebracht. Het college wil graag een hele duidelijke opdracht om hiermee terug te gaan naar de provincie.

D66 verschilt van mening met de wethouder dat het een goed proces is. De wethouder heeft het begrip gebiedsontwikkeling niet uitgelegd. Niet bij de raad, maar ook niet bij de bewoners. En dat heeft zoveel onrust gewekt dat **D66** niet snapt dat de wethouder dan toch zegt dat het een goed proces is geweest. De fractie wil de wethouder nogmaals vragen dit begrip echt uit te leggen.

Wethouder Houwing geeft aan dat het windteam heel veel input uit het gebied heeft opgehaald. Daar zijn een aantal voorstellen uitgerold waarvan men heeft gemeend dat ze kansrijk zijn. Een voorbeeld daarvan is een gebiedscoöperatie oprichten waar het geld naar toe gaat en vanuit daar worden er dan afspraken gemaakt waar het geld aan besteed gaat worden.

D66 stelt dat het in eigendom hebben van gronden hier ook bij betrokken is. Maar de wethouder wil de bevolking ook helpen met allerlei infrastructurele en sociale zaken. Prima, maar het begrip is niet duidelijk. De wethouder heeft het aan elkaar gekoppeld.

Wethouder Houwing weet niet waarom **D66** niet snapt hoe er, en op welke manieren, aan gebiedsontwikkeling gedaan kan worden. Als men als gemeente de molens op eigen grond zet wordt er land lease ontvangen. Het maakt verschil of je dat als gemeente ontvangt of als

particulier. Als gemeente kan men zelf bepalen wat hiermee te doen. Dit kan bijvoorbeeld in het gebiedsfonds gestopt worden.

Wakker Emmen vraagt naar de haast die geboden is, heeft de provincie niet de tijd tot 1 januari? Voorts; aan de andere kant van de grens komen ook windmolens. Als dit plan doorgaat komt Barger-Compasuum compleet tussen twee rijen molens in te liggen. Met alle gevolgen van dien. Gezondheid is niet te koop.

Vrolijk Emmen heeft nog onbeantwoorde vragen. Onder andere over de Seed capital regeling, overkappende projecten, kan iedereen die inzien?

Voorzitter Nijhof meent dat **Vrolijk Emmen** hier wel antwoord op heeft gehad, alles kan ingezien worden.

Vrolijk Emmen stelt dat ze op niet alles antwoord heeft gehad. Zijn er bijvoorbeeld al investeringen gedaan door initiatiefnemers? Dit zijn vragen uit de tweede termijn waar niet op gereageerd is.

Wethouder Houwing geeft aan dat alle informatie beschikbaar is. Er is niet geïnvesteerd.

Voorzitter Nijhof stelt dat de vragen beantwoord zijn en dat een derde termijn niet de bedoeling is.

SP hoort de wethouder zeggen dat uitstel geen zin heeft omdat er geen wijzigingen komen. Als zij dat nu al kan voorspellen heeft zij misschien een glazen bol. Het was een moeilijke weg volgens de wethouder, die moed vroeg, gebracht als pluspunt. Don Quichote ging met veel moed tegen de windmolens in, met dezelfde moed voor de molens is misschien niet verstandig.

PvdA vraagt om een schorsing.

Voorzitter Nijhof willigt het verzoek in en geeft aan dat als er een behoefte is aan een derde termijn, de commissie hier zelf over kan beslissen.

Schorsing

PvdA wil gezien de huiswerkopgave die er nog ligt en de informatie die nog komt het college de suggestie doen het voorstel aan te houden op lange termijn, zodat men op een later moment met meer informatie tot een besluitvorming kan komen.

Wethouder Houwing neemt het in overweging. Hoe staat de raad in de opdracht die mee genomen moet worden naar de provincie?

PvdA; als het gaat om de positie naar de provincie, en de inzet, er is vastgesteld, maximaal 60 megawatt. En dat is dan ook de opdracht die de fractie mee wil geven.

Wethouder Houwing zal hiermee mee terug moeten naar het college en komt hierop terug.

Wakker Emmen vraagt wat bedoeld wordt met de lange termijn.

PvdA stelt dat er financiële duidelijkheid nodig is, en helderheid in de dialoog met de provincie.

Wakker Emmen vraagt om een datum, de verkiezingen staan voor de deur.

PvdA geeft aan dat het gaat om helderheid en zuiverheid van besluitvorming, verkiezingen spelen hier geen rol in. Als men zeggenschap willen blijven houden kan men dit niet blijven uitstellen tot na de zomer. Dus zeker ergens in de komende 4 maanden terug hier op tafel.

Wakker Emmen zou juist met het oog op de verkiezingen de partijen willen vragen zich uit te spreken voor of tegen de windenergie, maar legt dat bij de partijen zelf neer.

Voorzitter Nijhof inventariseert wie voor is het voorstel aan de houden, alle partijen stemmen hiermee in.

Wethouder Houwing vraagt om een schorsing.

Schorsing

Wethouder Houwing stelt dat de raad uitstel wil omdat men graag ruimte wil om alle technische aspecten te bestuderen. En, vertaalt in eigen woorden, wat betreft die 35 megawatt die nog boven het gebied hangt. De wethouder wil graag helder hebben; wat is het meegegeven kader naar de provincie toe. Is 60 megawatt de max, of is de 95 bespreekbaar? En als de raad vraagt om uitstel, dan is daar geen onbeperkt tijd voor. De raad moet dan voor 1 juli helderheid geven.

Wakker Emmen vraagt om een schorsing.

Schorsing

Wakker Emmen stemt in met uitstel tot 1 juli. De fractie geeft het college als opdracht mee de afspraak tussen gemeente en provincie op te zeggen, de fractie wil geen windmolens in de gemeente.

Vrolijk Emmen stelt dat dit besluit ter discussie staat, en tot dit besluit is genomen kan het college er niet mee naar de provincie toe.

LEF! gelooft niet in windenergie, er zou een discussie gestart moeten komen om van die 60 megawatt af te komen.

D66 steunt het voorstel om maximaal 60 megawatt in Emmen geplaatst te krijgen.

PvdA: maximaal 60 megawatt, dat is deel van de afspraak waarvan de fractie verwacht dat die wordt nagekomen.

CDA steunt het voorstel, zekerheid rondom de 60 megawatt.

BGE vindt dat er gekeken moet worden naar andere alternatieven dan Rundedal of de Monden, maar de fractie verzoekt om helemaal geen windmolens in de gemeente.

SP is voor alternatieve energie. Drenthe is niet de beste plaats voor windenergie maar de fractie is eerder akkoord gegaan met een plan waar dit deel vanuit maakt. De opdracht is maximaal 60 megawatt en draagvlak om ze kunnen plaatsen binnen de locatie als eerste motivatie.

VVD stelt afspraak is afspraak, en 60 megawatt is de maximale plaatsingsnorm.

ChristenUnie geeft aan dat 60 megawatt maximaal meegenomen kan worden.

Wethouder Houwing geeft aan dat het helder is. Volgende week dinsdag komt het in het college aan de orde en daarna zal de raad zo spoedig mogelijk bericht worden.

Voorzitter Nijhof stelt dat de commissie unaniem besloten heeft dat men gaat voor uitstel. Dit wordt mee teruggenomen naar het presidium.

3. Sluiting

Voorzitter Nijhof sluit de vergadering onder dankzegging om 22.58 uur.